

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf. : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : min@kum.dk
Web : www.kum.dk

20. januar 2009

Kære Karin Nødgaard

Tak for dit brev af 25. november 2008, hvori du på Kulturudvalgets vegne forespørger ”om muligheden for større statslig støtte til kulturelle institutioner og kulturinitiativer, der synes at falde mellem statens støttemuligheder, og til nogle af de initiativer, der pludseligt er ramt af recessionen samt støtte til de, der synes at sikre et vist regionalt perspektiv af den statslige kulturstøtte”

Jeg har med glæde noteret mig, at Kulturudvalget deler de synspunkter omkring vigtigheden af, at kulturen er til stede, der hvor menneskene bor og er, som jeg for nylig gav udtryk for i forbindelse med en række interviews i dagspressen. Jeg noterer mig ligeledes, at de i kulturudvalget repræsenterede partier også har viljen til at prioritere dette formål økonomisk. Det lover godt for det videre samarbejde om en langsigtet strategi for, at flere får glæde og udbytte af mødet med kunst og kultur.

Jeg har også bemærket mig jeres synspunkter vedrørende kommunalreformens konsekvenser for kulturen. I Kulturministeriet er det erfaringen, at mange områder er blevet styrket af, at de nye større kommuner samlet set har større økonomisk kapacitet. Det er også vores indtryk, at der nu er større politisk bevågenhed omkring kulturen i kommunerne. Det tror jeg også vil gavne kulturlivet. På flere områder har det også i de nye storkommuner været muligt at effektivisere ved f.eks. at slå kulturinstitutioner sammen og centralisere servicen. I mange tilfælde har en sådan centralisering muliggjort, at de kulturelle tilbud har fået netop det kvalitetsløft, der har gjort dem mere attraktive for brugerne og dermed til et større aktiv i de lokalsamfund, de indgår i. Det findes der en række eksempler på både på folkebiblioteksområdet, hvor sammenlægningen af flere små filialbiblioteker til større centralbiblioteker har muliggjort et ganske markant løft i kvaliteten af bibliotekstilbuddet. Tilsvarende har der mange steder været fusioner på museumsområdet og på musikskolerne som har skabt et bedre og mere tidssvarende kulturtilbud.

På det lange sigt er jeg således ikke i tvivl om, at kommunalreformen vil være gavnlig for kulturlivet. Kulturlivet ude i landet skal ikke gå i stå og fryses fast i tid. Det skal

udvikle sig ganske som kulturlivet i hovedstaden skal det. Det skal være i bevægelse og følge med tiden og udviklingen og f.eks. benytte sig af de mange muligheder som Internettet åbner for at være tættere på kulturlivet – uanset hvor i landet man er. Det betyder også, at der i kommunerne såvel som i hovedstaden fra tid til anden er kulturinstitutioner, der må give plads til nye initiativer. Det ser jeg på det helt generelle niveau som et tegn på udvikling – om end jeg naturligvis har forståelse for, at det både lokalt og hos de personer, der er involveret, kan opleves som et tab, når institutioner må lukke eller skifte retning.

Lad mig i forlængelse af dette knytte et par bemærkninger til de konkrete sager, som Kulturudvalget nævner i sit brev. Der er, som det vil være jer bekendt, ikke tale om ukendte sager for mig. Alle sager har i forskellige sammenhænge været vurderet i Kulturministeriet. Forskellige overvejelser har gjort sig gældende:

For så vidt angår Kulturudvalgets bemærkninger om forskellene i bevillingsforholdene for Kunstakademierne i København, Århus og Odense gælder det, at Det Kongelige Danske Kunstakademi – Billedkunstskolerne er en statsinstitution omfattet af Lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet. Alle Folketingets partier – på nær Enhedslisten – har indgået en politisk flerårsaftale om uddannelserne, der fastsætter den samlede økonomiske ramme for disse uddannelser, stiller en række krav til uddannelsernes struktur, kvalitet og indhold, samt dimensionerer den enkelte uddannelses optag af studerende.

Kunstakademierne i Århus og Odense er i modsætning hertil oprettet på lokalt initiativ, og er ikke omfattet af lovgivningen, den politiske uddannelsesaftale eller af en dimensionering af studenteroptaget. Jeg finder ikke anledning til, at ændre på præmisserne – heller ikke de økonomiske – for den politiske uddannelsesaftale. Tilsvarende er der ikke anledning til at lade de lokalt oprettede kunstakademier i Århus og Odense være omfattet af kravene i den gældende lovgivning eller i uddannelsesaftalen.

Hvad angår de øvrige sager, som nævnes, så er det min vurdering, at de alle vedrører kunststøtte, der er underlagt princippet om armslængde mellem politikere og modtagere af kunststøtte. Jeg mener således ikke, at der med de eksempler, der nævnes i Kulturudvalgets brev er tale om sager, der falder imellem ordninger. Der er i alle tilfælde tale om sager, der har været underlagt en kunstnerisk vurdering af det pågældende fagkyndige udvalg, men hvor udvalget har valgt udfra en kunstnerisk vurdering ikke at støtte initiativet.

Vi har i fordelingen af store dele af kunststøtten valgt at lade politikere og Folketing fastlægge de overordnede økonomiske og lovgivningsmæssige rammer for kunststøtteordningerne, mens det er fagkyndige organer, der på baggrund af kriterier om kunstnerisk kvalitet, fordeler midlerne blandt de mange værdige kunstnere, institutioner og projekter.

Hensigten med denne ordning er, at det ikke bør være politiske, men kunstkyndige overvejelser, der ligger til grund for, hvilke kunstnere og kulturinstitutioner, der tilgo-

deses med statslige støttekrone. Jeg bemærker mig, at Kulturudvalget giver udtryk for ikke at ville omgå armslængden. Det er jeg glad for, for armslængdeprincippet er i mine øjne en meget væsentlig grundpille i kulturpolitikken, som jeg fortsat synes, at der skal værnes om.

Derfor er det også med nogen undren, at jeg konstaterer, at Kulturudvalget ønsker sig en pulje, hvor politikerne kan fordele penge til de institutioner, som ikke måtte have fundet nåde for de fagkyndiges øjne, eller som ikke falder ind under tilskudsbetingelserne. Det vil i mine øjne være et meget klart brud på princippet om armslængde.

Jeg vil da heller ikke undlade at tilkendegive en vis forundring over tidspunktet udvalget vælger at fremkomme med forslag om nye bevillinger på. Jeg modtog udvalgets brev d. 27. november, hvilket var mere end to uger efter, at regeringen afsluttede forhandlingerne om finansloven for 2009. Midler til de formål, som Kulturudvalget nævner i sit brev, kan derfor alene findes indenfor Kulturministeriets ramme på finansloven for 2009. En konkret afhjælpning af de problemer, som Kulturudvalget peger på i sit brev, vil koste i omegnen af 35 mio. kr. Det er ganske mange penge i det statslige kulturbudget og vil betyde, at andre kulturområder vil skulle nedprioriteres.

Jeg har forståelse for, at det hos Kulturudvalget kan give anledning til vis bekymring, hvis det ud fra en isoleret betragtning på en række enkeltsager måtte se ud som om, at Kunstrådet omfordeler støttemidlerne til fordel for hovedstaden. Det er jeg dog ret sikker på ikke er tilfældet, da Kunstrådet har Kunst i kommunerne som et af fire satsningsområder.

Jeg synes derfor, at vi – som allerede aftalt – bør tage en dialog med Kunstrådet om, hvordan rådet ser på arbejdet med kulturen uden for hovedstaden. Det er mit håb, at en sådan dialog vil kunne afklare misforståelser og forhåbentlig skabe større forståelse for hinandens motiver og bevæggrunde. En sådan dialog vil også være en oplagt lejlighed til at diskutere tildelingskriterier for de enkelte støtteordninger under Kunstrådet, som jeg har forstået, at Kulturudvalget ønsker tilrettet. Jeg vil derfor allerede i denne uge tage initiativ til at få kalendersat et møde mellem Kunstrådet og partiernes kulturordførere.

Jeg vil også benytte lejligheden til at ønske alle medlemmer af kulturudvalget et godt nytår og sende udvalget de bedste ønsker om et værdifuldt og konstruktivt samarbejde i 2009.

Med venlig hilsen

Carina Christensen

